

SAOPŠTENJE 126/2024

Datum objave:
18.09.2024.

Bruto nacionalni dohodak

2023. godina

Bruto nacionalni dohodak Crne Gore u 2023. godini iznosio je 7 032 miliona eura odnosno 101,0% BDP-a i nominalno je veći u odnosu na 2022. godinu za 16,4%.

Saldo primarnog dohotka iz inostranstva za 2023. godinu bio je pozitivan i iznosio je 68,4 miliona eura što je za 49,6 miliona eura manje nego u uporednom periodu.

Posmatrano po komponentama računa primarnog dohotka, suficit na računu primarnog dohotka je rezultat većeg priliva po osnovu naknada zaposlenima, koji je iznosio 354,4 miliona eura i veći je za 0,2% u odnosu na 2022. godinu.

Bruto nacionalni dohodak po stanovniku u 2023. godini iznosio je 11 106 eura.

Tabela 1. Bruto nacionalni dohodak (BND)

	2022	2023
1. Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama, u mil. EUR	5 924	6 964
2. Saldo primarnog dohotka iz inostranstva, u mil. EUR ¹	118,0	68,4
3. Bruto nacionalni dohodak u tekućim cijenama, u mil. EUR	6 042	7 032
4. Stanovništvo, u hilj.	617,2	633,2 ²
5. Bruto nacionalni dohodak po stanovniku, u EUR	9 789	11 106
6. Nominalni rast bruto domaćeg proizvoda, u (%)	19,6	17,5
7. Nominalni rast bruto nacionalnog dohotka, u (%)	19,5	16,4

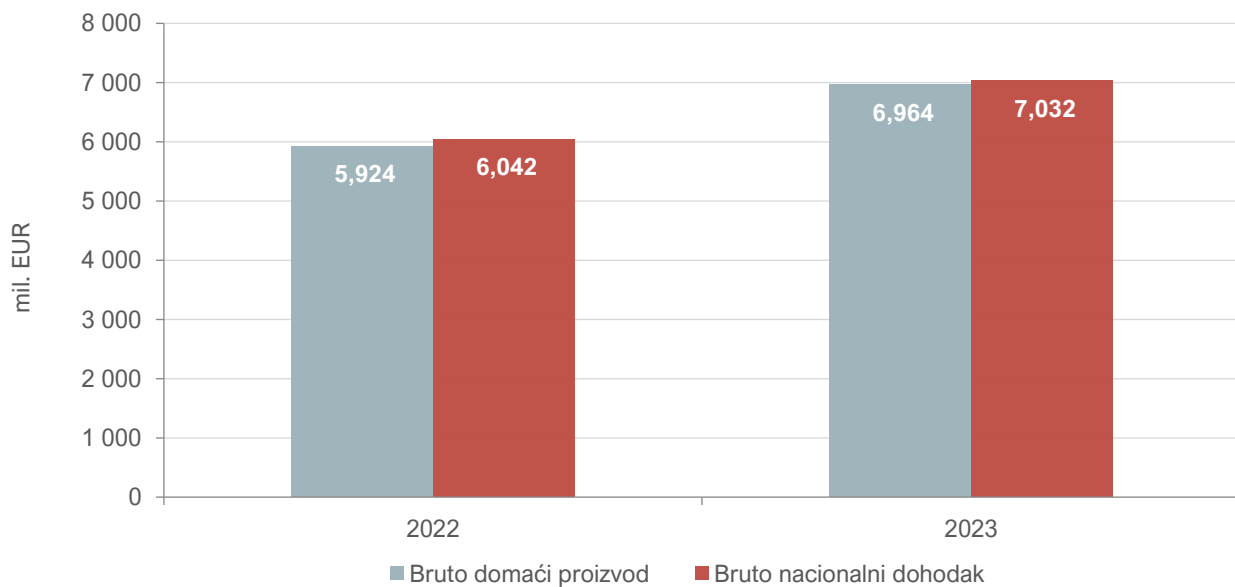
¹ Izvor: Centralna banka Crne Gore_Platni bilans (račun primarnog dohotka)

² Preliminarni rezultati Popisa stanovništva 2023

Tabela 2. Prelazne i bilansirajuće stavke, u hilj. EUR

		2022	2023
1	Bruto domaći proizvod	5 924 018	6 963 615
2 = (2.1-2.2)	Naknade zaposlenima*	285 620	278 181
2.1	<i>od ostatka svijeta</i>	353 900	354 448
2.2	<i>prema ostatku svijeta</i>	68 280	76 267
3 = (3.1-3.2)	Prihod od imovine*	-167 598	-209 780
3.1	<i>od ostatka svijeta</i>	22 446	63 786
3.2	<i>prema ostatku svijeta</i>	190 044	273 565
4 = (1+2+3)	Bruto nacionalni dohodak	6 042 040	7 032 016

Grafik 1. Bruto domaći proizvod i bruto nacionalni dohodak u tekućim cijenama

* Izvor: Centralna banka Crne Gore_Platni bilans (račun primarnog dohotka)

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Bruto nacionalni dohodak (BND) je definisan kao bruto domaći proizvod (BDP) uvećan za neto prihode iz inostranstva.

Bruto nacionalni dohodak se dobija dodavanjem primarnog dohotka koji se prima od ostatka svijeta na Bruto domaći proizvod i oduzimanjem primarnog dohotka koji se plaća ostatku svijeta.

Račun primarnog dohotka sastavni je dio statistike platnog bilansa i evidentira dvije vrste dohodaka: dohodak od rada (naknade zaposlenima) i dohodak od kapitala (prihode od imovine).

Dohodak od kapitala obuhvata tri kategorije dohodaka:

- Dohodak od direktnih investicija,
- Dohodak od portfolio investicija i
- Dohodak od ostalih investicija

Naknade zaposlenima primljene od ostatka svijeta čine plate i naknade i ostali prihodi koje su zaradili rezidenti za obavljanje poslova kod nerezidentnog poslodavca, dok su naknade zaposlenima plaćene prema ostatku svijeta naknade koje ostvaruju nerezidenti za obavljanje poslova kod rezidentnog poslodavca.

Prihodi od imovine koji se primaju od ostatka svijeta i plaćaju prema ostatku svijeta uključuju kamate, dividende i svu (ili dio) zadržane dobiti stranih preduzeća koja su u potpunosti (ili djelimično) u vlasništvu rezidentnih preduzeća (i obrnuto).

Obračun bruto nacionalnog dohotka zasnovan je na podacima iz redovnih istraživanja Uprave za statistiku i Centralne banke Crne Gore. Uprava za statistiku je nadležna institucija za obračun bruto domaćeg proizvoda, dok je Centralna banka odgovorna za sastavljanje statistike platnog bilansa Crne Gore.

Bruto domaći proizvod se obračunava prema metodologiji Evropskog sistema nacionalnih i regionalnih računa (ESA 2010). ESA 2010 je evropska verzija svjetskog metodološkog okvira Sistema nacionalnih računa SNA 2008 i propisuje koncepte, definicije i računovodstvena pravila koja se primjenjuju za obračun podataka nacionalnih računa u cilju postizanja međunarodne uporedivosti.

Računi platnog bilansa su sastavljeni u skladu sa metodološkim principima navedenim u 6. izdanju Priručnika o platnom bilansu i međunarodnoj investicionoj poziciji MMF-a (BPM6), koji je u skladu sa principima ESA 2010.

Podaci se publikuju shodno [Kalendaru objavljivanja podataka](#).

Prilikom korišćenja podataka navesti: „Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Bruto nacionalni dohodak](#)